

SZENTESÉs VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esztörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a köziratok címzendők

Hirdetéseket és nyitláteri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt áron számít fel.

Csak „tetszetős jelszavak“.

Hogy zúgott a felháborodás, a tiltakozás, mikor még — a szabadelvű párt uralmának idején — „tetszetős jelszavaknak“ merték nevezni a függetlenségi párt közjogi követeléseit. Tisza István grófot elseperte a szenvedélyes gyűlölet, mert „mérges illúziókról“ beszélt; Fejérváryt kinevették, mert a katonai kérdések terén a híres plassan, lassan, lassan« ígét hirdette a szabadelvű hívőknek; a házszabályrevízió gondolatát pedig az egész akkori ellenzék egyértelműen hazaárulási törekvésnek minősítette és az ugrai levelet a legszomorúbb történelmi akták közé iktatta.

Gyorsan röpül az idő. Két elbujdosott elvarátja után Kossuth Ferenc a napokban levelet írt. Ez a levél párja az ugrai levélnek, csak a kottái mások; az ugrai dúrban volt tartva, ez moll-ban. De ma már is már szükséges a harcias dúr-ra, hi-

szén Kossuth Ferenc túl van már azon az árkon, melybe Tisza István belebukott. A függetlenségi párt megcsinálta azt a házszabályrevíziót, sőt rosszabbat annál, amelyért Tiszát mint hazaárulót elbukatta és a hatalomból kiűzte.

»Tetszetős jelszavak!«
Ez az ismerős megszólás felhangzik most újra. Kossuth Ferenc használja e szavakat a maga pártjának programjáról. Megmagyarázza a két elbujdosottnak, Gaál Gasztonnak és Endrey Gyulának, hogy most már le kellett lépni az »elvi negáció« teréről és fel kellett hagyni a »tetszetős jelszavakkal«. A jelszó most: »mérséklet, bölcsesség tapintat.« Ime a Fejérváryi mondasának a feltámadása. A háromszor »lassan« helyébe a lassú mérséklet, a lassú bölcsesség és a lassú tapintat lépett.

De az ugrai riadó visszhangja még ezzel sem tökéletes. Kossuth Ferenc, akár a régi szabadelvűpárt

vezérei, »bizalmat« kér a »vezérek iránt«. Tehát semmi kritika, semmi rezorizozás. Vak fegyelem, engedelmeskedés és előre! A kitűzött cél: a »kormányfolytonosság.« Ime, a híres átmeneti kormány ugyancsak örök életet követel magának, mint a régi szabadelvűpárt, Ennek a célnak kell alárendelni mindent. A katonatiszti fizetések felemelésének megtagadása vagy megadása — úgymond a levél — csak esz köz. Valamikor azt taitották helyesnek, hogy megtagadják. Ma az vezet célhoz hogy megadják. Megható vallomás ez. A megtagadás esz köz volt az uralma elérésére. a megadás; eszköz az uralom megtartására. A »kormányfolytonosság« szent ideálja nemcsak bizalmat kíván, de szakítást a kiváncsiság és kritika régi szokásaival. Valamikor ugyan kigúnyolták a szabadelvű kormányt, ha titkokat rejtgetett. Mi az? A nemzet számára nem lehet titok. De önmaguk számára más erkölcsi parancsot állítanak fel. Az új »szó-

TÁRCA.

KATÓ.

Kató asszony szörnyű féltékenysége nek egyedüli mentége csak az volt, hogy szenvedélyesen szeretete az urát, Tarcalt Bandit. Abban a kis vidéki városban, ahol Tarcalt Bandi tulajdonosa, szerkesztője és kiadója volt a »Híradó« politikai napilapnak, sohasé történt valami különösebb esemény. Az egyhangú unalom csak választások alkalmával változott át lázas izgalommá, amely időpont most is bekövetkezett.

Tarcalt Bandinak kellemes tenorhangja volt és az elmúlt házias esti énekelte énekelte egy fiatal hölgygyel, — aki véletlenül nem volt Kató asszony.

A felesége ezt megbocsáthatatlan bűnnek minősítette.

— Nem illik, hogy nős férfi szerelmi kettős énekeljen egy fiatal hölgygyel! — duzzogott.

— Egyedüli vétkem ez esetben, hogy csak egyetlenegy szerelmi duettet énekeltem vele; — tréfálkozott Tarcalt.

— Tisztára nevétséges volt, amikor szidre szorított kézzel mélyen lehajoltl hozzá.

— Nagyon gyerekes vagy, Kató, hogy ilyen jelentéktelen apróságokból jeleneteket kovásolsz. Ha ilyesmi által mindenáron elrohad a kedvedet — sajnálom, de nem tehetek róla. Isten veled, kis bolondom!

Szokásához híven meg akarta csókolni a feleségét, de Kató elfordította fejét és piros szája helyett seleges barna kontya fordult Tarcalt felé. A kívánt hatás elmaradt azonban, mert Bandi úr vigan fűtyürészve hagyta el a szobát.

— Sohase hittem, hogy Bandi ilyen barbár. Lathatta, hogy télig-meddig megbékültem már, de úgy tett, mintha nem venné észre! . . . Ennek oka csakis az a hamis nőszemély lehet . . .

— És Kató sirva fakadt. Aztán elkeseredett gondolatai odaig kalandoztak, hogy az ura megszokottai azt a kacér leányt és őt, szegénykét, hűtlenül elhagyja! . . .

Ügyes, vállalkosó szellemű férfi volt Tarcalt Bandi. Alkalmas eszköznek akarta felhasználni a választást, hogy a »Híradó«-t általános olvasott, de főleg jövedelmező lapvállalattá változtassa.

Eddig pártokon kívüli organum volt a »Híradó« De most, a választások alkalmával akarva, nem akarva, határozott irányúvá kellett vál-

toznia. Jobban a kormánypárt felé hajlott Tarcalt Bandi és a kormánypárt élökével lépett összeköttetésbe.

— Természetesen szükségünk van jegy teljesen megbízható, szolgálatkés lapra! — mondotta Majtényi Béla, az élök.

— A jelölt beszédeit teljes egészében kívánják leadni, úgy sejttem?!

— Természetesen! Ez különben, úgy hiszem, amly is megtörténne?

— Hm! — mondta Tarcalt Bandi. Attól függ, mennyi munkát igényel az ügy. Tudja, kérem, mit jelent az, ha megígérjük, hogy teljes odaadással támogatjuk majd a jelöltjüket, a baró urat? Annyit jelent ez kérem, hogy valamennyi szónokaltat elejétől végig átoldozzuk, jobban mondva, helyette írjuk meg, mert különben, tudvalevőleg, nevétségesen kevés okos gondolatot fejtené ki a baró úr!

— Lassa Tarcalt, maga tetszik nekem, értelmes és partunknak nagy hasznára lehetne. Azonban óvatosnak kell lennünk. Irásbeli közléseimet »Béla« aláírással küldöm majd önnek, sargonyimeit is így jelzem.

— Nagyon jól van, kérem, de előre kijelentem, hogy abszolúte nem vagyok hajlandó bármely párt részére is feladozni magamat.

— Érttem! Beszélék majd a baróval és

Tüdőbetegségek, BUBULOK, zamárkőhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenben »Roche« eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

Sirolin

Emell az étvágyt és a testvért, megemelt a léleket, vidéket, újul imádat.

„Roche“

Kapott orvosi rendelék a gyógyszerárban. — Az évenkénti — körből.

zat" azt mondja, hogy „mikor a párt vezérének hosszú és kényes munkát kell végezniök", abszolút megadásra van szükség; az ám, mert „a munka részletei felelőnem lehet nyilvánosan sem tanácskozni sem vitatkozni;" — írja Kossúth Ferenc, a pártvezér.

A derék függetlenségi katona szolgálati utasítása tehát készen van. Bízalom a vezérekben. Megadni, vagy megtagadni, ezt a kérdést a szolgálati érdek dönti el. Tetszetős jelszavak nem türetnék. A függetlenségi kaszárnyában a szent munka részleteiről vitatkozni és tanácskozni tilos. A főcéll a kormány-hadsereg dicsősége és egysége, vagyis a kormányfolytonosság. A legfelsőbb hadúrral szemben a katona kötelessége: mérséklet, bölcsesség és tapintat. Így lesz méltó a hadúr szeretetére. Es ne felejtse a katona soha, hogy a honfi erények legszebbike: az önfelelőadás.

Gyönyörű szózat ez, csak az a kár, hogy ilyen későn született meg. Milyen egyszerű dolog lett volna, ha ezt a levelet Kossúth Ferenc az ugrai levél idején írja meg. Akkor nem kellett volna keresztülbukdászolnunk egy rettenetes küzdelmen azért, hogy kerülő úton visszatérünk oda, ahonnan elindultunk és visszakapjuk a szabadelvűpártot — rosszat bitótt kiadásban, kuruc sújtással és ellenzék nélkül. Kossúth Ferenc levele Tiszta István gróf apoloigiája. Es örök rejtélye marad a históriának, hogy Tiszta István gróf politikáját miért kell Kossúth Ferencnek csinálnia, mikor azt megcsinálhatta volna Tiszta István is.

A történetirő nem tudja majd, mit is írjon erről a korszakról, amely-

ben a teljes közjogi bukást a függetlenségi elv diadala gyalmán tüntették fel és a hatalomhoz való göröcsös ragaszkodást a honfi erények legszebbikeinek, önfelelőadásnak. Az a tábor, mely még a szabadelvűpárt kilences bizottságának katonai programjából sem tudott egy szemernyit sem megvalósítani, mely kvótát emelt, az önálló vánterületet tíz évre feladta, a tisztí fizetéseket felemeli, vagy hódolatot, bizalmat követel az országtól és kinevezi magát önfelelőadó vértanúnak. Ugyan, ugyan! Van-e igazságos kritikus, aki nem látja, hogy a függetlenségi párt, míg a hatalom élvezetésebe nem jutott, különb önfelelőadást gyakorolt és külön szolgálatot is tett az országnak. Hiszen ma Bécsben mulatnak rajtunk.

Eppen a napokban mulatott a közjogi politika bukásán Beck osztrák miniszterelnök, aki az osztrák véderő bizottságban nyilvánosan megállapította, hogy semmiféle engedményt nem kaptunk, sem nem kapunk katonai téren. De azért itthon folytatni fogják a függetlenségi politika diadalának hirdetését és valahányszor egy új erősemet kap ellátást, megszaportítják a legszebb honfi erény, az önfelelőadás szentjeinek számát.

Van még egy szép honfi erény: az ösztönesség. Mondják meg az országnak az igazat. Vallják be, hogy a közjogi politikát bölcs, mérsékelt és tapintatos paktummal csödbe vitték és feltámasztani nem tudják. Adjanak a megbukott program helyébe demokratikus gazdasági és társadalmi programot és ne engedjék meg, hogy tetszetős jelszavak alá bujattva, a reakcionárius és klerikális irányzat egyre jobban terjeszkedjen. A Budapestre! keltezett új ugrai levélnek éppen az a hibája, hogy a

tetszetős jelszavakkal nem szakít, hanem tovább hirdeti az ígért földjét, mikor annak szegélyét sem látja és mánált és fúrjeket ígér, mikor a pusztaságban csak felemelt kvóta és felemelt tisztí fizetés hull a magasból és fejjük felett kétéjú sasok kövályognak.

A polgári leányiskolák új tanterve.

A közoktatásügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki a polgári leányiskolák új tantervének életbeléptetése tárgyában valamennyi kir. tanfelügyelőhöz. A körrendelet a következőleg szól:

Az 1887. évi augusztus 11-én 29000 sz. a. kelt rendelettel a polgári leányiskolák számára kiadott s azóta érvényben levő tanterv minden illetékes tényező véleménye szerint revízióra szorult és pedig főleg két okból. Egyik az, hogy a tanterv oly rendelkezéseket tartalmaz, melyek a legfejlettebb társadalmi és pedagógiai kívánalmaknak immé nem felelnek meg; a másik, hogy a magasabb nőnevelés összes intézményeinek oly szoros kapcsolatba hozásra irányuló törekvés, mely az egyes intézetek saját külön céljait kellően figyelembe nem vette, az utóbbi húsz év tapasztalataiban helyességének igazolását nem találta meg.

Az új tanterv kidolgozásánál és kibocsátásánál irányadó szempontok a következők:

A legfontosabbak egyike a gyakorlati szempont, mely követelte, hogy a polgári leányiskolában, mint nem csupán kisebb társadalmi rétegeknek, hanem a nagy népnek iskolájában, a való élettel kapcsolatos, korszerű ismereteket szerzhessen a növendék. Gyakorlati a tanterv abban a tekintetben is, hogy módot akar nyújtani a növendékeknek a magyar nyelv használatában való ügyesség elsajátítására, a közéleti fogalmazványokban való jártasság megszerzésére, a modern magyar irodalomban való tájékozódásra, a német nyelvet egészen gyakorlati

barátaival és megbeszélésünk eredményét közölni fogom Önnek. Közben fogalmazzon meg egy rajongó dicsőimnuszot a választóink részére, jótallak érte, hogy munkái és fardozásai a megérdemelt jutalomban részesülnek. A cikk kinyomatásának idejét sürgőnyileg tudatom Önnek.

Tarcal Bandinak nem volt nagy kedve dicsőimnuszot írni a bárórnak, akit ismert. Már késő volt, amikor végre leült íróasztalához és összehordott néhány politikai frászt bekezdésül a jövő emberéről irt dicsőimnuszának.

Végül befejezésnek ezt írta oda:

„Akit rég kerestünk és akit kétségtelenül megérdemlünk, olyan férfi az, és olyan képviselő, aki az Országhazában beacuatosen, hűségesen és önzetlenül tiszteletet kötelesnek.”

„Legalább ártalmatlanabb, mint amit eddig írtam, — gondolta, átvilvasva az eddigi írottakat; azután folytatta:

„A választópötlörök természetesen komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, vajjon a jelölt, akinek nevétt itt ílemlítettük, megfelel-e a fenti tulajdonságoknak? Erre csak egy választ adhatunk: Jelöltünk minden ízében. . . .

Kopogtattak.

— Sürgőny érkezett, szerkesztő úr kérem, — jelentette a belépő szolga.

Tarcal Bandi felbénagyta a klikket és kalapját feltéve, elsietett. Félóra múlva egy betűsödő inas nyitott be a szerkesztő szobájába. — Késírátérjött és észrevette az íróasztalon sűrűn teleirt papírlapokat, azokat vitte el a nyomdába.

Alig távozott el, amikor egy nagyon csinos, karcsú fiatal hölgy sűrűnt be kopogtatás nélkül a dolgozószobába. Kató asszony volt.

— Oh Ban. . . — kezdte, de hirtelen elakadt, mert Ban. . . nem volt a szobában.

Nagyon esalódott arcot vágott. Pedig föltette magában, hogy nagyon kedves lesz. Bandi közömbös távozása után egészen delélt rossz hangulatban volt és végre elhárította, hogy fölkeresi férjét az irodájában és megkötik ott a békét.

— Minek is megy el, amikor én fölkeresem! Kialhatatlanság — heveskedett. Kellően volt az egy mindenestere, mert hiszen megédesnek képzelte a kibékülést. . . .

A férje íróasztala mellé ült és türelmetlenül topogott apró lábival. Szemei megakadtak a közeiben fekvő falinaptaron, amely vörö és kék jelrecekkel volt körülrajzolva.

Kató asszony szeméi csürlögtek. Az ő születésnapja! Vajjon hásságuk évfordulóját is megjelezték-e Bandi? Szeptember 15-ike! És tényleg, ugyanolyan finom kis keretet rajzolt oda is, az ő jószágos, kedves, becsületes Bandija!

Ha most hirtelenül belépné ide, — tárt karokkal elnéne eléje. De Bandi nem jött és Kató felsőhajva fordult újra az íróasztal felé.

A felbontva ott heverő sürgőnyet kezébe vette. . . . Elolvasta. . . . Halálra sápadt arca nézte — és teljesen megsemmisítő ejtette vissza az asztalra.

Szemét felőson villantak meg és tollat

ragadva, nagy, feltűnő betűkkel írta a legfelső papírlapra:

„Szörnyeteg, — hűtelen, hamis, haládatlan, — utalatos szörnyeteg!! . . .

Elkeseredésben kétség, vastagon alá húzta amit irt és mélyen felsőhajva mondta:

— Ismeri az írásmat, tudja meg, hogy itt jártam és földezettem mindent!

Sűrű fátolyat acára húzta, nehogy észrevegyék hogy igazatöiságt és gyorsan eltávozott az irodából.

Néhány perccel később újra megjelent a szeddőinas a szerkesztő szobájában.

— Ide küldték, hogy nincs befejezve a kézirat, hiszünk belőle valami. Biztosan tudom pedig, hogy mindent elvittem, amit az íróasztalon találtam, — dörmögte és keresgél, — . . . és tényleg . . . itt fejtettem egy ívet. . . . hogyan lehet, hogy ezt az ímént nem láttam? . . .

Fekete ujjaival megragadta azt a papírlapot, melyre Kató az ímént irt és diadalmasan vitte a nyomdába. . . .

A nyomda vezetője, abban a reményben, hogy főnökötől külön elismerést és dícsőretet érdemel ki magának, rögtön kinyomatta az első kiadást és mive Tarcal Bandi hasakerült, már a postára szállították azt.

Tarcal Bandi sáles jökeüdvben érkezett vissza. Előnyös szerződést kötött a kormánypárttal és pezzgóvél itta meg az adomást. Ezért érkezett vissza így elkésettlen.

Elcsodálkozott, amikor lázas tevékenységben látta a nyomda egész személyzetét és a nagy gépet.

— Egy órával előbb kezdtük meg ma

módszerrel való megértésére, hazánk alkotmányának és gazdasági viszonyainak megismerésére a történeti és földrajzi oktatás keretében, a háztartási és nevelési ismeretek megszerzésére stb.

Nincsen a tantárgyak közt egy sem, mely más felsőbb tanintézet folytatólagos munkájára szorúlna, hogy arányilag befejezettek lehessen tekinteni.

Az alól csak a francia nyelv, mint rendkívüli tantárgy tesz kivételt. E nyelvnek a polgári leányiskolában olyan a szerepe, mint a polgári fiúiskolában a latin nyelv.

A második a női hivatás szempontja, mely szorosan összefügg az előbbitel. A tanterv gondoskodik arról, hogy a növendéket már az iskola — még pedig az utolsó évfolyamban — lássa el oly ismeretekkel, melyekre neki majdan a háztartási és gyermeknevelés terén oly szüksége van, s melyekre az iskolából kikerülve, rendszerint nem, vagy csak fogytékosan tehet szert.

Íppen azért indokoltnak találtam, hogy az egészségügyi és háztartási ismeretek ne olvasztanak be más tárgyak anyagába. Ez ismereteknek a női hivatás szempontjából való külön felkarolása, a családi élet s így az egész társadalom érdekében szükséges.

Nagy jelentőségű a nemzeti szempontnak kiterjedt és mélyreható érvényesítését az új tantervben. A leendő családanya ismerje meg azt a kapcsolatot, mely nemzetéhez fűzi, érezze a maga életét a nemzeti élet egy részének, melynek multjához kegyelet, törekvéseikhez, hí oadaadás, jövőjéhez rendületlen hit köti.

A tanterv idevágó intézkedései közül kicemlem a következőket:

A magyar nyelvi és irodalmi tanítás

heti órasszámát a tanterv 18-ról 16-ra emelte, sőt ahol a nyelvi viszonyok szükségessé teszik, az I. és II. osztályban hetenként még egy-egy órát erre a célra fordít. A tanterv továbbá oly bőséges magyar olvasmány-anyagot állapít meg, mely legjavát adja annak, ami nemzeti irodalmunkból s fokon pedagógiaiilag értékesíthető; a történettanítás központjába a nemzeti történetet állítja, az egyetemes történet pedig, mint külön tárgyat, nem veszi fel, hanem belőle annyit ölel fel, részint rövid bevezetés alakjában, részint megfelelő kapcsolatok segítségével, amennyi a világtörténeti vonatkozások megértésére nélkülözhetetlen; a földrajztanításban Magyarország földrajza a tanterv szerint egy egész évre terjed. Ezenkívül a tanterv mindenütt tekintettel van a hazai vonatkozásra; így a természetrajz keretében, a nevelési ismeretek körében, a számtani anyagban (tárgyi körök), a rajz és női kézi munkában, énekekben stb.

Nem kevésbé fontos az új tantervben a tanítás anyagának a növendékek értelmi fejlettségéhez mért megvalósítása, melyre a tanulók szenge életkora miatt figyelmet kell fordítani. A tanterv a német nyelv tanítását beszédgyakorlatokra, a szemléltre, nyelvi és tárgyi tekintetben könnyű olvasmányokra alapítja; a természetrajz tanítása a legegyszerűbb és legismeretesebb tárgyra soroltatik; a természeti tanítást egészen kísérleti alapra helyezi, az egészségügyi ismeretek anyagát közéleti vonatkozásokhoz kapcsolatba; a háztartás- és nevelés körébe vágó ismereteket beszélgetés alakjában tanítja; a számtan anyagából az értéktelen számolási rövidítések, az összetett hármasszabály, az elegyítési szabályok és számítások stb. elmaradnak.

Mindez könnyítést jelent a tanulókra nézve és csökkenti megterhelésüket. Ehhez járul a női kézi munkák otthoni készítésének tilalma; a testgyakorlás heti órasszámának felemelése; anyagának kismeléseben haladottabb felfogás érvényesítése; a játéknak és kirándulásoknak, télen a kórcsolyázásnak és ahol lehet, az uszások követelése. A tanterv a növendékek testi nevelése tekintetében is jelentős haladásnak útját egyengeti.

Végül hangsúlyozni kívánom, hogy az erkölcsi szempont, minden iskolai tantervnek ez a természetes kelléke, ebben a leányiskolai tervezetben is mindenütt a legnagyobb figyelem tárgya.

Állatbiztosítás.

A lapokban az utóbbi hetekben ismételt szó volt arról, hogy a földművelésügyi miniszter lehetővé tette állatbiztosítási szövetkezetek működésének megkezdését. Ez a híradás, bár a szóban forgó esetekben inkább állattenyésztési szövetkezetek alakulásáról van szó, melyek az állatbiztosítást ismételten körebe vonják, egy régi megoldatlan, pedig sokat meghányott kérdés: az állattenyésztés felé tereli a figyelmet. De ezekről az új szövetkezeti alakulásokról nem szólok, az állatbiztosítás el nem intézett ügye sokkal többet nyer aktualitása az által, hogy házőbön áll a hűvizsgálat országos rendesítésére irányuló körrendelet életbe lépése, a minnek a tényeséget és hízalót, kereskedőt és feldolgozó iparost legkövetlenebbül érintő hatása az lesz, hogy a közfogyasztásra levágot állatokból és részeikből az egységesség alapú dolgozó hűvizsgálat, mint közfogyasztásra alkalmatlan, nagyobb mennyiséget fog elközölni, mint a mennyi rendszeres hűvizsgálat és ennek egységessé irányá nélküli eddig kárba vessett. Ez előre látható és a

a kinyomatást! — jelentette boldogan a nyomdavezető.

— Kinyomatást?! — kérdezte rémülten Tarczal. — És a vezéreik?!

— Rendően van kérem, beállítottuk!

— Beállították?!... Megbolondult maga emberka?... Hiszen még be se fejeztem!!

— Igenis szerkesztő úr kérem, megtaláltuk a befejezést is!

Tarczal Bandi, a pezsgő dacára, határozatlan emlékezett rá, hogy befejezetlenül hagyta a cikket. A legközelebb álló hajtatógató munkásnál kezéből kiragadott egy lapot és lázasan olvasta a cikket, amíg odaért: »Jelöltünk minden ízében... a aiaata odanyomatták nagy feltűnéssel: Szörnyeteg, — hütelen, hamis, haládatlan, — utálatos szörnyeteg!!

— Vigye el az ördög! Száp botrányt csinált! Rögtön! Halálotta?!! Csak nem expedáltak még semmit?!

— Szerkesztő úr, kérem, — dadogta sápadtan a szerencsétlen nyomdavezető, — a postával küldendő példányok már elmentek!

Tarczal Bandi egy székre dült és mereven bámult a levégbőbe. Végre hebegett valamit.

— Hozza be a cikk kéziratát! — parancsolta.

Elihozták. Az utolsó lapot nézte, —

nem szólt semmit, — nagyon jól ismerté azt a kézirat!

— Kivételesen a gépből a formát?! — kérdezte a nyomdász remegve.

— Ne bántsa! Nyomassák tovább... nem bánom. nem változtatok meg már semmit! — mondta Tarczal Bandi fáultan.

Berohant a szobájába. Finom heliotrop illatot érzett, a felesége kedvence parfümjét — és ott találta íróasztalán a felbonított sürgönyt.

— Kató a bünsé! — sütogeta megsemmisülten és a Híradót otthagyva, hasarohant.

†

Egy teljes óráig tartott, amíg otthon kimagyarázatok egymásnak mindent. Könyes szemmel, nevetve mondta végre Kató:

— Milyen csacsiság volt, női álcvet választani! Es okozta a szerencsétlenséget!

Tarczal Bandi mélyen felsóhajtott.

— Bizony a »Híradó« mindörökké kimult!

— Oh Bandi! Végtelenül sajnálom, igazán mondom és szatul ígérem, hogy soha, de soha többé nem leszek oly nevétségesen féltékeny.

Tarczal Bandi dühös hangú levelet kapott Majtényi Béla elnöktől. Olvasás közben az írodasszolja néhány ériember látogatását jelentette be neki.

A küldöttség vezetője így szólt Tarczal Bandihoz:

— Engedje meg, tisztelt szerkesztő úr, hogy az ellenzéki part nevében csodálatunkat és hódolatunkat fejezzük ki a »Híradó«-ban ma megjelent, feltűnést keltő veséricskike alkalmából. Ez a gyönyörű veséricskike teljesen megfelel partunk intézésének és tisztelt szerkesztő úr meg lehet róla győződve, hogy részünkül a legmesszebbmenő támogatásra számíthat!

Egészen váratlan, de nagyon öröndetes esemény volt e küldöttség megjelenése. Majtényi Béla határtalan dühbe gurult, dacára annak, hogy Tarczal Bandi színtelen bevallotta neki a sajnálatos incidens való igaz okát. Természetesen es mit sem változtatott ezen. A »Híradó« váratlanul ellenzéki lappá változott.

Tarczal Bandi utólag nagyon örült a történeteknek, annál is inkább, mert az ellenzéki part jelöltjét nagy szavazattöbbséggel megválasztották és ezáltal a »Híradó« a nyertes part organuma volt.

Kató asszony is boldog volt és megelégedett, mert az a fiatal hölgy; akivel Bandi azon a nevezetes hangversenyen együtt énekel, a választás után első találkozásuk alkalmával feltűnő mód hatat fordított Bandinak... Nem csoda; hiszen az édes apja telivér kormánypartí volt!

Dóra.

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2 50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hízaló és vértisztító szer

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva! 10—1.

GYERMEKEKNEK: Sietősen a széklet és fogszűrt, elosztalja a minigyökét és az ótvant — hízalót — a széklet és izmek (es fejlődését) — javítja és rendezi az emésztést.

FELNÖTTEKNEK: Utólag hatatlan véréképz, gyengélkedésnél erősítő és minigyökeltő szer — mellbajokozókai megérteket az izmádat és elősegíti a gyógyulást.

húsvizsgálat rendezésével mindenütt beállított követelemény.

Igaz ugyan, hogy nálunk nincs rendezve az állatokért való szavatosság, de az osztrák polgári törvénykönyv e részbeli intézkedései alapján határozott joggyakorlat fejlődött ki, mely ritkán kedvez az eladó érdekeinek. Egyébként is kódatudomás, hogy ragadós és más betegségekben rejtve sok állat áll el vagy ittanak ki emiatt. Tehát, ha nem is kellene tartani a vágás alkalmával történő eldobás növekvő mennyiségétől, már maga az elhullás és részben a kiirtás egy kért és követelemény, mely súlyos teherként nehezedik a mezőgazdaságra. A kisembert sokszor egész vagyonától fosztják meg. Egy-két tehénke, néhány sertés, különösen a mai árviszonyok mellett, ha elhull, koldusbotra juttatja a parasztot, a tulajdonképpeni állattenyésztőt.

Hogy némi fogalmat adjunk arról, mi-nő károkat érthetik a garadt a betegségek következtében elhullott vagy kiirtott állatok révén, a kormány 1906. évi működéséről és az ország községeiről szóló jelentésekben és statisztikai évkönyvéből idéssük, hogy 1896—1900 között évi átlagban 425.099, 1901—1906-ban 189 329 és 1906-ban 251.045 darab hasznos háziállat hullott el vagy irtatott ki. Ha 1896—1900 közé eső elhullásban átlagos értékük (kétszövevényes kimutatás nélkül) meghaladta a 16 millió koronát. Igaz, hogy abban a elhullásban a sertésvesztés kára volt a legnagyobb, mert az évi átlagban 425.099 darab elhullott és kiirtott állat között 826.975 darab sertés akad; de ha a sertésvesztés elhullás okozta kára 197.348 darabba hanyatlott is, 1906-ban még mindig 53.607 darab más állat elhullása és kiirtása, az első éveken képest jelentékenyen emelkedett árak mellett, a sertésvesztés veszteséget figyelembe se véve, legalább 6 millió korona elvesztett értéket jelent.

Arra nézve, hogy a húsvizsgálat követeleménye a elhullás révén mi-nő mértékben idésheti elő az állattulajdonosok felettelt nemzeti tőke esőkkenését, irányadónak vehetjük a budapesti vágások e részbeli árnyait. 1907-ben eldobott, illetőleg a közfogyasztásból kizártak a községvidékeken 394 darab szarvasmarhat, 99 darab borjut, 183 juhot és bányait. 1138 darab egész sertést és 2415 darab sertés húsát. Ennek az értéke, ha egy szarvasmarhat 300, egy borjut 60, egy juhot 18. egy sertést, súldót 100 és a sertés húsát 40 koronára beesüljük darabonként, 336.000 korona. Igaz ugyan, hogy az eldobott állatok egy része (főttelegis közfogyasztásra kerül, vagyis parolt, füstölt állapotban hatóságai hűszékben elarúsiatik; de ha tekintetbe vesszük azt, hogy az érték és súlyvesztés az így aradtott húsánál mily nagy, ha figyelemmel vagyunk továbbra, hogy a vágások után a belső szervek minő nagy tömegét és mennyi hárszert von el a vizsgálo hatóság külön is, akkor a föltételes közfogyasztásra bocsátott hús befolyó értékét az eldobás révén előálló kárt esőkkenő tényezőként számításba nem vehetjük. Az eldobás arány Budapestben márhanál 0.40 százalék, szürómarhanál 0.3 százalék és sertésnél 0.8 százalék. E szerint, az egész országban 1906. évi árnyalag községvidéki vágásait véve alapul, 2683 darab szarvasmarha, 2428 darab szürómarha és 8747 darab sertés volna az, ami évente eldobásra kerül. Ha országos átlagban a szarvasmarhat, beleértve a növendékjóságot is, 200, a szürómarhat, borjut, kecskét 25 és a sertést, beleértve a súldót is, 80 korona értékűnek vesszük, akkor az évi veszteség ezen a simen másfél millió korona.

E szerint a sertésvesztés okozta kárt esőkkenése ellenére is, még mindig, a sertés speciális kára nélkül, mintegy hét—hét és fél millió korona oly veszteségre számíthatunk, a mely évente a gazdaságok számára, az állattenyésztés és a háziipari éri az elhullott, kiirtott és a közfogyasztásból kizárt állatok és részek értéke révén. Amennyelleg, ha a követelemény elletbe lép a ha az irtási eljárás, mely a ragadós állatbetegségek leküzdésére a legalkalmasabb módszer, kiterjed-

tebb mértékben foglal tért, a mit egyébiránt terveznek is, a veszteség még nagyobb lehet.

Nagyon érthető íly viszonyok között az a törekvés, mely az állatállományba fektetett óriási tőkét érhető rendszeres veszteség ellen: az egyéni tulajdon számára a biztosításban keresi az orvoslást. A külföld e téren is rég megélelőtt bennünk. Jórésat állami föladatnak tartotta az állatbiztosítás megalkalmazását; de a magántenyésztés, a szövetkezeti forma is kivette belőle a részét. Állami föladata leginkább az teszi, mert az állatbetegségek leküzdésére, előfajásra a legalkalmasabb módszer. Bár Morvaországban, a hol már 1883-ban hoztak törvényt a követelemény állatbiztosítás érdekében és Belgiában, a hol három tartomány próbálkozott meg vele, éppen ezt nem tudták elérni. De Svájcban és a német birodalom egyes országaiban mint Szászország, Baden, Bajorország, a két Reuss-fejedelemség, Schwarzburg, Sondershausen, jobban beváltak. Nem mindenütt követelemény a forma, pedig ez igérkezik a leghatékonyabbnak. A bajor törvény nem ismeri a biztosítási követelemény, ellenben a badeni abban a formában akceptálta, hogy mihelyt valamely község elhatározta az állatbiztosítást, a község egész állatállománya követeleményen biztosítandó, a mi követelemény helye is. Az államilag támogatott állatbiztosító szövetkezetek általában legjobban váltak be és ez az alakulat az, a mely leginkább terjed. Benden például az államilag támogatott, követeleményekre tartozó helyi állatbiztosító szövetkezetek száma 1893. óta, a midőn 87 volt, 1904-ig 321-re emelkedett és a kiírtett követelemény a biztosítással érték 216 százalékról 1.89 százalékra esőkkenet. Svédországban, Angliában, Franciaországban és Svájcban, sőt Ausztriában is nagy számmal működnek már állatbiztosító követeleményekre tartozó szövetkezetek. Az utóbbi időben ez az irány nálunk is hódít.

A ki azonban azt hissi, hogy az állatbiztosításra irányuló akció nálunk azzal a néhány újabb alakult szövetkezettel ki van merítve, az téved. A magyar képviselőház máj 1898. évi január 31-én hozott határozatával megbísta a kormányt, hogy terjesszen elő törvényjavaslatot a követelemény állatbiztosításról. Bethlen András gróf, volt földművelésügyi miniszter idején annak államtitkárja, Miklós Odón két törvényjavaslat-tervezetet is készített. Az egyik a lovak és szarvasmarhák biztosításáról, a másik vagylagos formában a lovak és szarvasmarhák fertőző betegségei esetén adandó orvoslás kártalanításáról szólt. Mind a két javaslat követeleményi formára akart építeni.

A kérdéssel azóta is szüntelenül foglalkoznak a földművelésügyi miniszterterületben. Sántó Menyhért miniszteri osztálytanácsos a földművelésügyi miniszterterületben az 1905. évi nemzetközi állatorvos kongresszus előtt előadást is tartott róla és azt az álláspontot képviselte, hogy az állam vegye át a rendkívüli, a szövetkezetek pedig viseljék a rendszeres követeleményeket, még pedig államilag kezelt visontbiztosítás alapján.

Most a kérdés ismét aktuális. Asszultta a földművelésügyi miniszter néhány újabb terve és az állatbiztosító szövetkezeteknek nyújtott támogatása. Föltehető ezek után, hogy a kísérletek nyomában most már az egyesleges, nagy alakulás következni, a mi az előbb kifejtettükre való tekintettel felletto kívánatos is.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. május 31.

— Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete, az újonnan választott magisztrátussal június 1-én, holnap délelőtt 8 órakor tartja első rendes havi közgyűlést, a töl a kurali tanácskozóteremben. A közgyűlés tárgysorozatán a követelemény általánosanabb érdekű ügyek vannak: A polgármester jelentése az 1907. költségvetéséről.

— Az adókievítő bizottságba két bizalmi férfi választása. — A külterületi iskolák államosítása tárgyában kötött szerződés jóváhagyásának bejelentése és azzal kapcsolatban az iskolai gondnoksg tagjainak megválasztása. — A kereskedelemügyi miniszter rendelete a kéményspróknek a aprépridija felemelésére vonatkozó kérelmekre — Tanácsai előterjesztés a földi ártéri hidhoz vívő feljárati kikövezése tárgyában. — Több apró városi földterület eladására vonatkozó adásvételi szerződésnek jóváhagyás végezt való bemutatása. — Két új ártéri kút létesítéséhez szükséges követelemény kijelölése iránti kérelem.

— Humbert-politika. A koalíciós sajtó még mindig ragódik a miniszterek minapi titokzatos kijelentésén. Komoly képpel igyekeznek elhitetni, hogy lesznek lesznek, nagy-szerű nemzeti vívmányok. A király még nem tett ígérteket, de azért biznak. A miniszterek mondják, az ő ítéletük pedig csalhatatlan. Azért hát esőnd legyen. Egy mukkasza se zavarta a koalíciós sajtót az osztrák miniszterelnök nyilatkozata sem. Hogy nincsenek vívmányok, de nem is lesznek, sem most, sem a véderőtörvény revíziója idején. Csak létszámameles lesz még pedig tetemes és katonai tehervetékedés lesz, még pedig megszámlálhatatlan millió. Mindez nem hozza ki a koalíciós sajtót a tetusból. Folytatja ujon-ságát és boldog jövőndéjét. Meglesznek a katonai követelések. Ezrednyelv, szolgálati nyelv, talán magyar vezérszó is. Ez ember nem tudja, szentek, vagy örültek-e a koalíciós papirtrombiták. Mert nehéz, nagyon nehéz föltenni, hogy ez a kormány, mely egyik vereséget a másikra nyugodtan zebrevágtá, éppen ebben a kérdésben fogja megemberelni magát. Csöppet sem valószínű, hiszen kiáltó példa a tisztí fizetésemelés. Nem sikerült a tisztí fizetés dolgában rekompenciákat kapni, tehát fogta magát a kormány és — beadta a derekat. Hogy kardoskodott volna álláspontja mellett, hogy esetleg lemondással fenyegetett volna, arról szó sincs. És meglett a fizetésemelés, mert Bécs azt látta, hogy ezek az urak a hatalmas birtoklásért mindent odaadnak és oda fognak adni mindent, ha arra kerül a sor. Nem is vár senki jót ettől a kormánytól. Mindenki tisztán látja, hogy azok a titokzatos nagy ígérteket csak megtevesztésre való. A türelmetlen, elégedetlen, bialmatlan ország megnyugtatására. Lényegileg megismétlődik a Humbert-csalad politikája. Nagy, titokzatos vaskasszákra történik utalás és végezetül, kiáltó hogy a rejtélyes vaskasszák, melylekről csudát beszélt a hír, úresék, istentelenül úresék. Az ország tudja, hogy a kormány rejtélyes ígérteit is ilyen úresék. Nem is hisz, nem is bizik bennük senki. Csak azt lesi nehéz szívvel minden józan ember, mikor jön már a nagy letelezés és mikor távolítják el helyükéről a század legnagyobb misztifikálót. Mert jönni kell, és jönni fog a nagy nap, mely után buzgó imádság epedez szászrek ajakán. Örökké még a haragság sem élhet.

— Mozgalom a szeszadóreform ellen.

A kormány dicő gazdasági alkotása, az új szeszadó törvény alapon felhakarta a szeszipari érdekelttség nagy részének nyugalmát. A vidék régi kontingenssel bíró mezőgazdasági szeszérők tulajdonosainak és bérlőinek

tekintélyes része most főlhivat bocsátott ki, amelyben egy június 2-án tartandó országos értekezletre, Budapestre szólítja mindazokat, akiknek existenciáját veszélyezteti ez a javaslat.

— **Iskolai gondnokság.** A külterületi iskolák államotthona folytán, mely a szeptemberben megvalósuló új tantervű követelmények be, a külterületi iskolák kiesnek a városi iskolák hatásköré alól, mely így a polgári leányiskola és a kisdóvodaokra sorolásra össe. Az állami iskolák gondnokságát egy díjonnan alakított szov, az iskolai gondnokság teljesíti, melynek tagjai egy részét a hoinapi városi köggyűlés feladata less megválasztani. Az iskolai gondnokság tagjainak maximuma száma 26 lehet. Ebből heten hivatalból tagjai a gondnokságnak, még pedig a felekezeti lelkészek közül egy-egy, a városi főorvos és talán a mérnök. A többi tagot felelősen a képviselőtestület választja, felében a főlispán nevezi ki. Így hát a hoinapi köggyűlésnek kilenc gondnokot kell az iskolai gondnokságba választania.

— **A katonaság és a magyar ipar.** A katonai hatóságokhoz most érkezett meg a hadügyminisztérium rendelete a magyar ipar támogatása érdekében. A miniszter útastítja a esapattesteket, hogy előbb kiadott rendeleteit, melyek szerint a Magyarországon állomásozó esapatok csupán magyar iparosok és kereskedők által fedezhetik szükségleteiket a jövőben szigorúan tartassák be. A megrendeléseket a helyőrség iparosainál és kereskedőinél kell eszközölni.

— **Miniszteri biztos az értekezési vizsgálatok.** A közoktatásügyi miniszternek a helybeli főgimnáziumban f. évi június hó 19—20-án tartandó saóbeli értekezési vizsgálatokhoz miniszteri biztosul dr. F o d o r Gyula budapesti VIII. kerületi főgimnáziumi tanárt küldte ki.

— **Törvény a telepitésről és parcelálzásról.** Az egy idő óta túltengő parcelázási láznak D r a n y I gnácz földmivelésügyi miniszter végett vetni azást, hogy a már régebben kidolgozott telepitési törvénytervezettel együtt a nyári szünet után a parcelázással is javaslatot fog a képviselőház elé terjesztetni. A törvénynek az lesz a célja, hogy a kisbirtokosoknak, amikor ingatlant akarnak szerezni, sem a megszerzés, sem a vétellel járó pénzügyi művelet ne kerüljön sok költségbe. Különben is a földmivelésügyi minisztérium közreműködésével ország-szerte végrehajtott parcelázások nagy megelégedést keltenek mindenfelé. Jelölve 70000 hóc parcelázása van munkában és sikerült 78 községnek minden közvetítési költség nélkül és pedig az eredeti áron ingatlant szerezni.

— **A tiszti fizetések fölemelése ellen.** Az appropriációs javaslat tárgyalásával kapcsolatban, melyek tárgyalását tegnap kezdte meg a képviselőház, napirendre kerül a tiszti fizetések fölemelésének kérdése is. A függetlenségi partnak jelentékeny része folytatja azt a mozgalmat, amelynek az a célja, hogy a mult szombatra sürgősen összehívott pártértekezletnek ez ügyben hozott határozatát megváltoztassa. Az akcióban főképpen azok a képviselők vesznek részt, akik a szombati értekezleten az idő rövidsége miatt nem vehettek részt, de erőlyesen agítálnak azok is akik az értekezleten a katonai terhek emelése ellen foglaltak állást. Ez a csoport újabb pártértekezlet összehívását kívánja, amelyen föl akarják vetni a pártkérdést. Abban az esetben pedig ha pártkérdéshez teszik a tiszti fizetések fölemelésének megszavazását, nagygyóbarányú disszidálás várható. A képviselőknek az a csoportja ugyanis inkább kilép a függetlenségi pártból, semhogy nemzeti engedmények nélkül megszavazza a katonai terhek emelését. Hát nyugodjában meg a képviselői urak, — ha szándékuk komoly és ha sikerül új pártértekezlet összehívását ebben a kérdés-

ben kivinnük, akkor — nos, akkor az az értekezlet a megszavazást nem fogja pártkérdéssé tenni, hanem kinek-kinek tetszésére bízta ezt és ök — bátran maradhatnak tovább is a — pártban.

— **Diákmaljás.** Az állami főgimnázium tanulói tegnap délután fél három órákor vonultak ki a főgimnáziumból, zászlódsz alatt és zeneszó mellett, a túl a kuralc ligetbe, maljáliszni. A diákmaljás estefelé szép és nagy közönséget vonzott ki a ligetbe, melynek élete a hét órai takarodóig saúnes, eleven és mozgalmas volt. Este a színházteremben sikerült táncvigalomban zárta be a kedélyes diákmaljást.

— **A tápeli iskolák.** Tápe község nagyon szegény; az iskolák fenntartására és újak építésére szükséges összeget elteremtteni a maga erejéből képtelen. É ezért már rébb ízben eszerette volna a község államotthoni az iskoláit, de mindig húzódozott az ezzel járó kiadástól is. Végre belátták a tépéiak, hogy így az iskolák államotthonból nem less semmi; meggondolták hát a dolgot és a legutóbb tartott községi köggyűlésükön elhatározták, hogy az iskolák államotthona eseten a község kézz a népoktatásra eddig évenként fordított összeggel hozsájárulni azok fenntartásához. Ezen az alapon most már remélhetőleg már a jövő év első napjától államotthonba lesznek a tápeli iskolák is.

— **Gyomorbetegségek emésztési zavarok — puffadtság.** Ezek a mai civilizáció általános betegségei és okozói sok szenvedésnek, fájdalmas napoknak és álmatlan éjszakáknak. A gyomor az emberi test laboratóriuma és ennek minden zavarra az egész szervezetre hátrányosan hat. Nagy igazság és lélektan rejlik Narcisz véleményében, aki arra a kérdésre hogy mi a legnagyobb boldogság, azt felelte, hogy „a jó emésztés“. A gyomorbetegségek érkezés után szivdobogás, fejfájás, puffadtság, felbőgögtés, nyomor és jobboldali fájdalomak rossz szájíz okoznak, az arc es fülek kivörösödnek, erő és testulyszesztéség idéznek elő. Amilyen nagy szerencse a jó gyomor és a jó emésztés, ép oly nagy szerencse egy olyan készítmény bírása, mint a Ferromanganin, amely a gyomrot azonnal megjavítja, az emésztést, rendezi, étvágyat hoz, a székelést szabályozza és ezek folytán a fentemlített zavarokat elhárítja. A Ferromanganin egyszersmind erősítő, vérképző és vértisztító szer. Vásrálásnál ügyeljünk arra, hogy valódi Ferromanganint adjanak. Védjegye: Ferromanganin leányfejjel a gyönygyölen és címkén. Egy üveg ára 3 kor. 50 fillér. Kapható gyógysszertárakban vagy Tórok Józsefnél, Budapest, VI., Király-utca 12 Kapható Szentesen. »Magyar királyhoz« címzett gyógysszertárban.

— **A pincefelügyelő büne.** Most, hogy a dnosói rablójelkösök ellen a közfőnség véleménye szerint cnyhe büntetést szabott ki a budapesti esküdtribórság, szinte meglepetészerően hat a szegedi törvényeséknél egy közfőnséges lopási ügyben hozott a bíróság. Erdődi János horgosi pincefelügyelő volt a vádlott. Az volt a büne, hogy A r a n y Róza horgosi szőlőjének a pincejébe, amelynek felügyelője volt, két év leforgása alatt ellopott apródonként 25 hektoliter bort, amit eladogatott E n g i Mihály, D a n y i János és József gazdáknak. Az orgadák egyenként 6—8 havi börtönt, az elsőrendű vádlott pedig két évi fegyházat kapott.

— **Hangverseny.** Érdekesnek és élvezetesnek ígérkező hangversenyt fog rendezni a »Szentesi Dalos Kör« a jövő hó 13-án a városi színházteremben. — Ismerjük márkődésétől ezen törekvő együletet, s hisszük, hogy a közönség, mely eddig is kimutatta ezen egyület sémében, hogy a széprét, és kellemesét lelkesülai tud — ez alkalommal sem fogja megvonni pártfogását. A műsor összehallgatása a rendezőség most fáradozik s annak idején közölni fogjuk.

— **Körl táncvigalom.** A helybeli »K a t h o l i k u s K ö r « f. évi június 8-án, pünkösd masnapján, saját helyisége termeiben s

házalpja javára zártkörű táncmultságot rendez az elő magyar zenekar közreműködésével. A kedélyesnek és családias jellegűnek ígérkező mulatság estl 8 órákor kezdődik és befejeződik, — személyenként 1 kor. 20 fillér, családjeggy 3 korona.

— **Villámcsapás Dorozsmán.** A csütörtöki nagy vihar alkalmakor a villám lesújtott V a s János gazdálkodó dorozsmai tanyájára és felgyújtotta a tanyaházat, V a s Jánost pedig megölte. A tanya teljesen leégett. A villámcsapott gazda holttestét beszállították a temető halottasházába.

— **Kápolnaépítés a katolikus temetőben.** Katolikus egyháznál öv. Rekoltyás Istvánné alapítványt tett azazal a rendeztetésével, az alapítványi összegből még ez év ősséig kápolnát építtessen az egyház a kálvária-temetőben. A kápolna-építés tervének elkészítésére engedélgyva az egyház most — 800 korona jutalomdíj kitűzésével, pályázatot hirdet, az idő rövidségére való tekintettel, es évi június 20-ki lejáratl. A pályatervek tehát ezen határidőn belül nyújtandók be az egyház tanácsához. A pályázat részletes feltételeit az es iránt érdeklődőkkel B i r ó Pál egyháztanácsai jegyző, — egyszerű megkeresésre — díjtalanul közli.

— **Fogorvos, K o v a c s J.** a kitűnő és Szentesen érek óta közkedvelt specialista tegnap újból városunkba érkezett rövid időt lli tartózkodásra es esztáll, mint más években, a Petőfi-szállóbeli lakasan áll a segyélyét igénybe venni akor fogbajosok rendelkezésére. Miután egyes műtétek végzése olykor több napot igényel, helyesen tessék a fogbetegek, ha őt mielőbb felkeresik.

— **Nagy tűz Kisteleken.** Kistelek községben f. hó 29-én nagyobb tűzveszedelem pusztított, mely két lakóházat a melléképületeivel együtt elhamvasztott. Az ottani tűzoltóság emberfeletti erővel dolgozott a veszedelem lokalizálásán, ami sikerült is annyiban, hogy a tűz továbbterjedését a melléképületekkel sűrűn beépített községében megakadályozta.

— **Kertmegnyitás.** H a l a s z János vendéglős ma este nyitja meg Petőfi-szállóbeli szép kerthelyiséget, L e h o t a K i s Bendi kitűnő zenekarának közreműködésével — halvacsorával.

* **Mi a különbség egy realis és egy nem realis készítmény között?** Az, hogy a realis készítmény ha be van vezetve, felszelen marad, míg az értkelten dolog, amely gyorsan feltűnik, ugy le is tűnik. A FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME, miként azt számtalan vegykísérlettel állomás vizsgálatai bizonyítják, minden tekintetben ártalmatlan készítmény, amely az arc szépségét üdeséget a legkésőbb óreg korig megtartja egy, kizárt dolog az, hogy egy hólyg ki a Margit-Grémet használja, megráncsodjon vagy arc szépségét elvesztse. A FÖLDES-féle MARGIT-CRÉMET használó hólygek fellett nyom nélkül repül el az idő. Kapható a világ minden nagyobb gyógysszertárban és illatszertüzletében, de határozottan FÖLDES-féle kérjünk

Messaline Radium Louise Taffet **Selyem** és »Henneberg« selyem 75 kr.-tól feljebb, bérmentes és vámentes. Minta postafordítással.

Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich. (1)

* **Jaj az undok csukamájolaj.** Szinte rosszabb a betegségnél. Ez volt eddig legtöbb páciens ítélete ezen áldásos szerrel. Az emulzió sem jártak jobban. Pedig nem létezik értékesebb erősítő és vértisztító szer, mint a csukamájolaj. Utalatos ize és szaga miatt per-

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedüli siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-crém-jével elért (különösen Francia és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírv, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szepők, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utanozzák. Természetes, hogy ez senkinek nem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen megkegészíteni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépségkészítő a Földes-é Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrrátkát, miteszert, arc és kézverősséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy téglly ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-powder (fehér, rózsás és crème színben, 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-é Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenlőre a készítőnek így címezni irni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad. 5-2 A.

FŐRAKTAR SZENTESÉN:

Bozóky György, Ifj. Várady Lajos,

Derecsky Mihály, Várady Lajos,

gyógyszerészeknél.

LIPIK Szlavóniában

Vasút-, posta és távirda állomás.

Elsőrangú fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmú alkalikus hévíz (64° C.) Európában. Fáratán gyógyhatású a tápcsatorna és a vizeleti utak összes hurutos megbetegedései, húgvasasáttétel, közhvény, csúsz és ischias, görvél-, angolkór és a összes vérbetegségek ellen.

Ivókúra. Hévízes fürdők 3-2

Vízgyógyintézet. Inhalatórium.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik. Kivánatra prospektussal és bővebb értesítéssel szolgál. A fürdőigazgatóság.

Házfeladás.

III. kerület Sarkadi N. Antal-útca 11. szám alatti özv. Götzl Illésné-féle ház kiadó, esetleg bére kiadó. Alku köthető Dr. Péter Albert ügyvéddel.

Szentes város tanácsától.
7317/1908. szám.

Hirdetmény.

Szentes város tanácsa a város külterületének különböző helyein építendő 8 új tanyai iskola felépítésére ezennel pályázatot hirdet.

Felhivatnak mindazon képesített kőműves, ácsmeterek és asztalosok, kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott lepecsételt borítékba zárt ajánlataikat 1908. évi június hó 9-ik napjának délelőtti 10 órájáig Szentes város központi iktató hivatalába annál is inkább adják be, mert a később nyitvatartási úton érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pályázni akár mind a 8 — akár egy vagy több iskola felépítésére és külön az asztalos munkára is lehet. Tartozik ajánlattévkőműves és ácsminden iskola után 400 korona, — az asztalos 100 korona készpénz óvadékot Szentes város letétpénztárába letenni és ezen óvadék letételét igazoló nyugtát az ajánlathoz csatolni.

A beérkezett ajánlatok a város gazdasági tanácsnoki hivatalában 1908. június hó 9-én délután 2 órakor fognak nyilvánosan felbontani, ahol az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői megjelenhetnek.

Az építendő iskolák helyét, illetve külterületi elhelyezését feltüntető térkép, a feltételek, a tervek 1 koronáért Szentes város gazdasági tanácsnoki hivatalában megszereshetők.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Szentes város képviselőtestülete fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kelt Szentes város tanácsának 1908. évi május hó 21 napján tartott üléséből.

3-2 Dr. Mátéffy, polgármester.

Kiadó lakás.

Két egymásba nyíló szoba azonnal kiadó, bútorozva is. Tudakozódni lehet Kristó Nagy Imréné I. ker. Klauzál-útca 18. szám alatt.

Kertmegnyitás!

Tisztelettel értesitem, a t. közönséget, hogy **kerthelyiséget** ma este

Malvacsorával

megnyitom,

mely alkalommal a **Lehota Kis Bandi** kitűnő zenekara szolgáltatja a zenét, aki ezentúl minden este **kerthelyiségemben** játszik.

Naponta friss csapolású kitűnő minőségű **Haggentnacher-sör**. Kellemetlen idő esetén a megnyitás a teremben fog megtartatni.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérem azt a jövőben is megtartani.

Szentes, 1908. május 30.

Tisztelettel:

HALÁSZ JÁNOS

Petőfi-szálloda bérloje.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment, Capsic oomp.,

a Horgony-Pain-Expeller

postája

egy régióknak bizonyított hatású, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyított készvények, csatlakoz és meghűlések, néh. bedörzsölés képpen használva. Pityulmozatás. Silány hamisítványok miatt bevarráskor óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orvosi győzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 140 és K 2— és üvegezők minden gyógyszerárban kapható. — Fértek: Tárkó József gyógyszerésztárnál, Budapest.

Le Richter gyógyszerésztárnál az „Arany országhoz”, Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szótárak.

Kádár Árpád nagynyomási 50 hold tanyaföldje 1907 évi október 1-től kezdve **haszonbérbe kiadó**. Értekezni lehet a tulajdonossal a gazdasági egyesület titkári hivatalában.

Kiadó föld.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,

Által a legújabb árak mellett ajánlatokat:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-ösztölőgépek, löhero-ösztölők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szeoskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalomok, egytemes nozél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és mindegyik gazdasági gépek.